

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Panarion, Hoc Est, Arca Medica Variis Diuinæ Scriptvræ
priscorumq[ue] Patrvm Antidotis aduersus Animi morbos
instructa**

Busaeus, Johannes

Moguntiae, 1608

Gloria vana.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54834](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54834)

G

GLORIA VANA.

Remedia contra gloriam vanam.

PRIMUM Remedium. Considera quid Spiritus sanctus in diuinis literis de gloria vana patefecerit. Primo enim dehortatur nos ab aucupanda inani gloria & laude. vt apud Ieremiam. *Non gloriatur Sapiens in sapientia sua.* Et Apostolum.

Jer. 9. 23.
Gal. 5. 26.
Prou. 27. 2.
Eccli. 10. 19.
Luc. 17. 10.

2. Cor. 10. 18.
1. Cor. 4. 7.

Isa. 40. 6.
Ioan. 2. 54.

Ios. 7. 19.
Psal. 29. 2.
Psal. 113. 9.
1. Cor. 1. 31.
1. Tim. 1. 7.

Luc. 10. 17.

Basil.

Cary hom. 43.

Non efficiamur inanis gloriae cupidi. Et Sapientē. *Laudet te alienus, et non os tuū.* Et. *Noli extollere te in faciendo opere tuo.* Et apud Lucam. *Cū feceritis omnia, quae praecepta sunt vobis, dicite, quia serui inutiles sumus.* Non enim qui seipsum commendat, vt est in epist. 2. ad Corinthios, *ille probatus est, sed quem Deus commendat.* 2. monet nullam nobis esse causam aucupandae gloriae nostrae. *Quid habet, ait per Apostolum, quod non accepisti? Si autem accepisti, quid gloriaris?* Et per Isaiam. *Omnis caro fenum, et omnis gloria eius quasi flos feni.* Ac apud Ioannē. *Si ego glorifico meipsum (ait Christus ipse, qua homo) gloria mea nihil est.* 3. docet soli Deo deberi omnē gloriam *Da Domino Deo Israel.* inquit ad Achā Iosue, gloriam. Et in Psalmis. *Afferre Domino gloriam et honorem, et date gloriae laudi eius.* Et. *Non nobis Domine, non nobis, sed nomini tuo da gloriam.* Et apud Apostolum. *Qui gloriatur, in Domino gloriatur.* Et. *Soli Deo honor et gloria.*

II. REMED. Considera quid SS. Patres in gloriam vanam dixerint. B. CYPRIANVS in sermone de ieiunio & tentationibus. *Gloriabantur, inquit, aliquando discipuli (Christi), et complacebant sibi in miraculis, gratulabundi, quod eis etiam demonia obedirent, sed repressa est increpante Domino simplicitatis eorum praesumptio.* *Videbam, inquit, Satanam tanquam fulgur descendētem de caelo: his verbis eorum animis intmans, et c. qui ante hominis conditionem superbientis diaboli ruinam vidit.* S. BASILIVS in Constitut. monast. *Fugiamus inanē gloriam, dulcē spirituum operum spoliatricem, iucundum animarum nostrarum hostem, timē virtutum, blandissimam bonorum nostrorum depraedatricem, eandem que mellis illius fraudis sui veneni coloratricem et morti feri hominem mentibus poculi porrectricem.* *Quod opinor ea de causa facit, vt vitio se illi avidius ingurgitent, nec vlla illius expleantur facietate.* Dulce quid humana imperitis gloria est. IO. CHYSOST. ad pop. Antioch. *Vi sceni quidam venti in tranquillum mare delati totum ab imo subruunt,*

vi et

ut et arena cum vudis miseratur, sic exaccat mentis impetum gloria furor: nam pec-
 nias quidem contemnere volentis satis est facile honorem autē à multis collatum despi-
 cere multi laboris indiget, magna sapientia, Angelica cuiusdam anima ipsum celestis
 te studium verticem tangentis. Non est enim, non est vitium ita tyrannicum, & ubiq;
 dominans, ex maiori quidem, vel ex minori parte, attamen ubique. Et rursus. Anima
 cupiens honorē, & glorificari, non videbit regnū cælorum. Non meus est hic sermo neq;
 mea recito verba, sed Spiritus sancti. Non videbit, licet virtutem operetur. Ait enim, Matth. 6. 5.
 Reperunt mercedem suam. Itaq; qui mercedem non accipit, quomodo cælorū regnum
 videbit? **HIERONYM.** ad Eustochium, de custodia Virginitatis. Illud quo- Hier. ep. 22.
 que tibi vitandum est, ne inanis gloria ardore capiaris. Quomodo, inquit Iesus, potestis Ioan. 5. 44.
 credere, gloriam ab hominibus accipientes? Vide, quale malum sit, quod qui habuerit, Psal. 3. 4.
 non potest credere. Nos verò dicamus. Quoniā gloriatio mea tu es. Et qui gloriatur, in 1. Cor. 1. 31.
 Domino gloriatur. Et si adhuc hominibus placerem, Christi servus non essem. **AUGU- Gal. 1. 10.**
STIN. libro quinto de Civitate Dei. Sanius videt, qui et amorem laudis vitium Aug. c. 13. & 14.
 esse cognoscit. Quod nec Poetā fugit Horatiū, qui ait; Laudis amore tumes: sunt certa Hier. lib. 1. epist.
 pericula qua te, Ter purē lecto poterunt recreare libello. Idem in carmine Lyrico ad re- ad mecæn. &
 primendam dominandi libidinem ita cecinit. Latius regnes avidum domando Spiritum, carm. lib. 2. ad
 quam si Libyā remotis Gadiibus iungas, et vterq; Pænas seruiat vni. Et rursus. Tū Salust.
 est hoc vitium inimicum piæ fidei, si maior in corde sit cupiditas gloria, quam Dei ti- Ioan. 5. 44. & 12.
 mor vel amor, ut Dominus diceret. Quomodo potest credere gloriam ab inuicem expe- ff.
 ctantes, et gloriam qua à solo Deo est non querentes? Idem de quibusdam, qui in eū Cast. 11. inst. c. 2.
 crediderant, et verebantur palam confiteri, ait Evangelista. Dillexerunt gloriam homi- Cast. 11. inst. c. 2.
 num magis quā Dei. **IO. CASSIANVS.** Septimum nobis certamen est contra Spiri- Cast. 11. inst. c. 2.
 tum cenodoxia (quam nos vanam, siue inanem gloriam possumus appellare) multi for- Cast. 11. inst. c. 2.
 mem, varium atq; subtilem, ita ut quibuslibet perspicacissimis oculis non dicā ceteri, Cast. 11. inst. c. 2.
 sed peruideri, deprehendiq; vix possit. Et infra. Pulchrē Seniores nostri naturam mor- Cast. 11. inst. c. 2.
 bi huius in modum cepa, bulborum que describunt, qua vno decorata tegmine, alio Cast. 11. inst. c. 2.
 rursus inueniuntur induta: totiesque reperiuntur obiecta, quoties fuerint expolia- Cast. 11. inst. c. 2.
 ta. **S. BERNARDVS** in Cantica. Gloria in confusione eorum, qui terrena Bern. serm. 73.
 sapiunt, dicente etiam David. Qui hominibus placent confusi sunt, quoniam Deus Phil. 3. 19.
 spreuit eos. Fratres, si hoc scitis, nemo vestrum velit laudari in vita ista: quia quic- Phil. 3. 19.
 quid hic fauoris captas, quod ad Deum non reuteris, a se furaris. Tibi enim vnde glo- Phil. 3. 19.
 ria putide puluis, tibi vnde?

III. REMED. Considera exemplum Christi, Ioan. Baptistæ, & Apo- Matth. 17. 3.
 stolorum. Nam apud Matthæū per Ioannis discipulos rogatus Christus, Matth. 17. 3.
 an ipse esset Messias, nō respondit se esse, sed dixit id ex doctrina & ope- Matth. 17. 3.
 ribus diudicandū, Deinde de se agens in tertia persona. Ite, inquit, renun- Matth. 17. 3.
 tate Ioanni, q̄ uisisti & uisisti. Cæci vident, claudi ambulant, &c. Adhuc nō se. Matth. 8. 4.
 mel vetuit publicari miracula à se facta. Ut cum leproso curato dixit. Vi- Chry. hom. 16.
 de nō mihi dixeris. Ideo enim, inquit Chryf. nulli dū eē tibi, v: doceat non diligendū in Mattheo.
 ostentā-

ostentā-

Luc. 8. 39
IOAN. 1. 10.

Act. 14. 14.

Act. 3. 12.

Hier. in eius
vita.

Bern. ferm. 13.
in Cant.

Sur. tom. 4.

Greg. lib. de vita
Pacum.

ostentationem, & gloriam. Nam quod alio in loco sanatum à se iubet beneficium publicare, non divulgari se ipsum iussit, sed dari gloriam Deo. Narra, inquitens, quanta tibi fecit Deus. S. IOAN. BAPTISTA non aliud fuit quam speculum contemptus humanæ gloriæ, in vita, habitu & moribus. ideo in solitudine omnem vitam egit: ideo nec Elias, nec Propheta, nec Messias, cum posset, haberi voluit, sed vox clamantis in deserto, qua nihil vanius & fragilius. PAVLVS & Barnabas, vt est in Apostolorum Actis, cum Listrenses ob sanatum claudum diuinos honores eis deferre vellent, conscissis tunicis suis exilierunt in turbas clamantes & dicentes. *Viri quid hæc facitis? Petrus quoq; & Ioannes, concurrente populo ob simile miraculum dixerunt. Viri Israelitæ quid miramini in hoc, aut nos quid inuenim, quasi nostra virtute aut potestate fecerimus hunc ambulare?*

IV. REMED. Considera quanti vanæ gloriæ contemptores fuerint alii multi sancti. D. S. Hilarione ita scribit HIERONYMVS. *Sexagesimo tertio vitæ suæ anno cernens grande monasterium, & multitudinem fratrum secum habitantium, turbasq; eorum, qui diuersis languoribus, & immundis spiritibus occupati ad se deducebant, ita vt omni genere hominum solitudo per circumitum repleteretur: stebat quotidie, & incredibili desiderio cõuersationis antiquæ recordabatur. Interrogatus à fratribus quid haberet, cur se conficeret, ait. Rursum ad seculum redij, & recepi mercedem meam in vitâ meâ. En homines Palestinæ & vicinæ prouinciæ existimant me aliquid esse momenti, &c. Mirantur alij signa quæ fecit, mirantur incredibilem abstinentiam, scientiam, humilitatem. Ego nihil ita stupeo, quàm gloriam illum & honorem calcare potuisse. Concurrerant Episcopi, presbyteri, clericorum & monachorum greges, matronæ quoq; Christianorum grandis tentatio. Sed & potentes viri & iudices, vt benedictum ab eo panem & oleum acciperent: at ille nihil aliud nisi solitudinem meditabatur. Cum qua Hieronymi admiratione consentit illud BERNARDI. Magna, inquit, & rara virtus profecto est, vt magna licet operantem magnum te nescias, & manifestam omnibus tum te solum latere sanctitatem, mirabile te apparere, & contemptibilem te reputare: hoc ego ipsis virtutibus mirabilis iudico. S. GREGOR, Turonum Episcopus vt est in eius vita, reliquias sanctorum semper è collo gestabat, vt quoties miraculum ederet, non suis meritis, sed reliquiarum beneficio adscriberet. S. VDALEIC. Augustanus Episcopus cum die Iouis sancto visi essent cum eo sacrum facientes sancti Fortunatus & Adalbero antecessores; dextera quoq; manus consecrâs tempore consecrationis super eum apparuisset, tempore communionis clericis qui viderant porrectæ os compressit, vt visum occultarent, & post sub pœna amittendæ vitæ vetuit, ne patefacerent. Eadê de causa, cum mortuum caducum curare posset, publicè id petentibus negauit. S. NICET. Treuironum antistes, vt auctor est Gregorius Turonicus, ad cauendam inanem gloriam, signum crucis sub veste formauit, cum publicè curaret*

damo-

dæmoniæ. S. ANNO Archiepiscopus Coloniensis, cum ei cæcus qui-
dam obviam fieret dicens se visione monitum, vtaqua qua manus in-
Missa ablisset illineret oculos, asperis verbis eum repulit, vocans im-
postorem. cæcus verò cum à sacri Ministro aquam impetrasset, visum
recepit. Et cum postea gratias Episcopo agere vellet, longe acrius eum
exceptit, quod Deum tentasset. Ministro autem qui aquam dederat leui-
ter alapam infregit, ac vtrique prohibuit, ne se viuo cuiquam rem pro-
palarent, sed Deo tantum gratias agerent. S. BERNARDVS quoque no-
uus sui sæculi thauaturgus, ne ob crebra miracula sibi aliquid esse vi-
deretur, in hæc verba prorupit. *Ex scripturis didici signa fieri, vel per perfectos,
vel per fictos. Ego nec perfectionis mihi sum conscius, nec fictionis. Nihil ergo mihi, et
signis istis, quando quidem mea illa fama magis, quam vita nouerim exhiberi: nec ad
meam fieri commendationem, sed ad commonitionem potius, ad fructum autem alio-
rum, et ad fovendam de me bonam opinionem.*

V. REMED. Considera, quam lubricus, periculosus & perniciosus sit
morbus humanæ gloriæ. Nam velut *umbra corpus*, teste B. Hieronymo ad
Eustochium, ita gloria sequitur vbique virtutem, etiam in intimas soli-
tudines, vt eam mistet & perdat. *In solitudine*, inquit Cassianus, *quoq; cum
florum mortalium consortia gloriæ causa fugientem persequi non consistit. Quantoq;
amplius uniuersum quis vitauerit mundum, tanto eum acrius insectatur.* Et infra
Omnia vitia superata marcescunt et denicta per singulos dies infirmiora redduntur:
hoc verò deiectionum acrius conualefcit. Cætera genera vitiorum eos tantum impugnare
solent, quos in certamine superarint, hoc verò suos victores acrius insectatur: quanto-
que fuerit validius elisum, tanto vehementius victoria ipsius elatione congregatur. Et
rursus. Cui sub specie nitida vestis cenodoxiam non potuit diabolus generare, pro
squalida et inculta conatur inferere. Quem scientia et elocutionis ornatu nequiuit ex-
tollere, grauitate ta. iurnitatis elidit. Si ieiunet palam, gloria vanitatis pulsatur. Si
illud contemnenda gloriæ causa contexerit, eodem vitio elationis obrunditur. Deniq;
hic vnus morbus omnibus virtutum thesauris, & beatitudine æterna
nos expoliat. Clarè enim apud Matthæum Christus dixit, ieiunantem,
orantem, vel eleemosynas dantem, vt videatur ab hominibus, recepisse
in hoc mundo mercedem suam, ac idcirco frustra expectare æternam.
Qua de causa rectè supra B. BASILIUS, vanam gloriæ omnium spiri-
tualium bonorum latronem, Chrysof. verò *matrem gehennæ* appellauit.
VI. REMED. Considera quam vilis, fluxa & caduca sit omnis hu-
mana gloria, laus, & celebritas nominis, quã tanto studio homines hu-
ius sæculi venantur. *Mihi pro minimo est*, aiebat Apostolus, *ab hominibus in-
dicari, aut ab humano d. e. id est, fauore & exultatione humana.* Imò Chri-
stus ipse dicit. *Si glorificare me volero, gloria mea nihil est.* Sicut, n. umbra cor-
poris, quocunq; tandem colore corpus imbutum sit, semper nigra est,
imò

Sur. tom. 6. lib. 2.

63.

Lib. 3. vice cap.
4. in Surio.

Hier. ep. 22.

Cass. lib. 11. c. 6.

lb. c. 7.

lb. c. 4.

Matt. 6. 1.

Bas. Const. mon.

c. 11.

Chry. hom. 17.

1a ep. ad Rom.

1. Cor. 4. 3.

Ioan. 8. 54.

O imò

Chry. hom. 41.
ad pop.

imò nihil quod subsistat, sic omnis huius seculi gloria, quam Patres umbræ comparant, quacunq; tandem ex re nascatur, siue ex virtute vera, siue ex scientia, vel potentia, non nisi inane quid est in sola opinione consistens, siue eius qui honorat, siue qui honoratur. *Hac inanis gloriæ natura est, ait NAZIANZ. ad Nemesiū gentilem, vt statim decidat. Nihil hominū gloria, inquit B. CHRYSOST. vilius. Nonne vides personas, quas in scena versantes induuntur, quam sint pulcræ & splendida? potes mihi talem aspectum in veritate monstrare? nequaquam. Nunquid vnquam earum amor captus es? Non. Quare? quia vacua sunt, & imitantur pulcritudinem, pulcræ tamen non sunt. Similiter & gloria inanis est, & gloriam quidem imitatur, non tamen est gloria. Dic enim mihi, quid habet boni à multis circumspici? Sicut enim larua occultat vilitatem hominis vsque ad vesperam, dimisso autem theatro, vnusquisque apparet, quod est: ita si post multas tuas laudes auditas domum reuertare, & solus sis, omnis gloria deflexerit. In forum processisti, presentes in te conuertisti? quid amplius? nihil. extinctum est, & euaniit tanquam fumus diffusus. Quanta sunt hæc que stoliditatis, quanta demerita? Ad vnum itaque spectemus, quomodo Deus nos laudet. Et paulo post. Non potest gloria seruus homo, non omnium seruus esse, & ipsis seruitur mancipiis. Nec enim talia precipimus seruis nostris, qualia captiuis suis illa. turpia & dedecore plena negotia loqui facti, & pati, & quo obsequentiores viderit, hoc imperium plus adauget. Fugiamus itaq; hanc seruitutem, fugiamus. Dicit aliquis. Qualiter poterimus? Si philosophemur de terrenis, si cogitemus, quod presentia omnia somnium & umbra sint.*

Basil. hom. 31.

VII. REMED. Considera tuam vilitatem. Primum, quod terra sis, & in terram breui forte reiturus. Hoc remedium est S. BASILII scribentis in verba Moysis, Attēde tibi ipsi. Tibi, inquit, mire places ob opes, vel auitæ gentis claritudinem? immodico gaudio subtilis ob patria celebritatem? ob elegantiam corporis? ob honores ab omni gradu tibi delatos? Attēde tibi ipsi, mortalis enim tu, quippe terræ es, & in terram abibis. Vbi iam dic, qui ciuitatū amplissimos magistratus cæsessebant? Vbi inuicli rhetores? vbi exercituum Duces? vbi tyranni? Nonne omnia puluis? non sunt in sabulam versa omnia? Memoria vitæ eorum in quam paucis ossibus retinetur? In horum sepulchra desicco parum per oculos, possene te speras discernere inter famulum & Dominum, pauperem & diuitem? vinctum, & eum à quo vinctus erat, Regem? SECVNDO, quod quicquid laude vel gloria dignum habes, acceperis à Deo. Quid habes, ait Apostolus, quod non accepisti? Si autem accepisti, quid gloriaris, quasi non acceperis? Et. non sumus sufficientes cogitare aliquid à nobis, quasi ex nobis, sed sufficientia nostra ex Deo est. Quod sine ad cogitandū quidem bonum sufficientes sumus, quanto minus ad eloquendum & agendum? Vnde Christus. Sine me, inquit, nihil potestis facere, Et nobis solum peccatum est, at boni nihil. Osec ait. Perditio tua Israel, tantummodo in me auxilium tuum. Et B. BERNARDVS in Cantica. Tibi, inquit, o homo, unde gloria? putide puluis unde tibi? De vitæ sanctitate? Sed Spiritus est qui sanctificat:

Deu. 15. 9 iuxta
90.

1 Cor. 4. 7.
1 Cor. 3. 5.

Ioan. 15. 5.
Osi. 9.
Berna. serm. 13.

bat: Spiritus, non dico tuus, sed Dei. Et si prodigiis aut signis effulgeat, in manu tua sunt, sed virtute Dei. An blanditur popularis fauor, quod verbum bonum, & bene forte deprompserit? sed Christus donauit os & sapientiam. Nam lingua tua quid nisi calamus scribae? & hoc ipsum mutuo accepisti, talentum creditum est, repetendum cum vsura. Si dicas. Deum agnosco auctorem omnium bonorum, quae habeo, sed interim mea sunt, quae mihi Deus dedit. Fateor tua esse, sed ita, sicut illa esse voluit. Voluit autem te illis recte uti ad tuam aliorumque salutem, non autem inde gloriari, sicut Pater filio dat vestes ad honestatem vel necessitatem, non ut inde insolescat. Rides puerum si ob plumulam galero impostam sibi vehementer placeat, quanto magis ridet te Deus, si ob scientiam, nobilitatis, vel pietatis donum aliquod immodice te efferas.

VIII. REMED. Quoad fieri potest virtutes tuas occulta, & occasiones captandae gloriae refuge. Quod remedium suggestit Dominus ipse cum apud Matthaeum iubet orantem sese recipere intra cubiculum, & Matth. 5. 6. ieiunantem lauare faciem, & eleemosynam dantem ita dare ut nesciat sinistra, quid faciat dextra. Sicut enim thesaurus absconditus tutior est a latronibus, & virgo domi clausa facilius castitatem seruat, quam quae per vias vagatur, ita virtus occultata, a vana gloria & diaboli laqueis securior est. Sicut vestem pretiosam, inquit Chrysostomus, cum in publico ponimus, plures. Hom. 3. in Marc. mos ad infidias prouocamus: Si vero domi recondamus, in tuto cuncta seruabimus: Sic si opes virtutum palam quasi venales assidue portemus in mente, inimicum irritamus ad furum, sin vero nemo alter id scierit, nisi quem nulla occulta latent, tutissimo in loco consistent. Et B. GREG. in Euangelia. Inuenit thesaurus absconditus, ut seruetur, quia studium caelestis desiderij a malignis spiritibus custodire non sufficit, qui hoc ab humanis laudibus non abscondit. In praesenti etenim vita quasi in via sumus, qua ad patriam pergimus. Maligni autem Spiritus iter nostrum quasi quidam latronum obsident: depraedari ergo desiderat, qui thesaurum publice portat in via. Hoc autem dico, non ut proximi opera bona nostra non videant, cum scriptum sit: Videant opera vestra bona, & glorificent patrem vestrum qui in caelis est: sed ut per hoc quod agimus, laudes exterius non quaramus. Sic autem sit opus in publico, quatenus intentio maneat in occulto, ut & de bono opere proximis praebemus exemplum, & tamen per intentionem, qua Deo soli placere quarimus, semper optemus secretum.

IX. REMED. Assuefac te ut omnes actiones tuas, maxime mane ad gloriam Dei referas, secundum consilium Apostoli. Siue manducatis, inquit, siue bibitis, siue aliud quid facitis, omnia in gloriam Dei facite. Quod remedium dedit IOAN. CAS. his verbis. Athleta Christi qui verum & spiritualem agone certare desiderat, hanc multiformem bestiam tali remedio poterit euadere, si primus nihil proposito vanitatis & inanis gloriae capeffenda gratia fieri permittat. Deinde quae bono ini. o fecerit, observatione simili custodire nitatur. Quo autem constantius id facias, optimum erit Deum quasi praesentem & operum nostrorum

Rfal. 15. 8.
Basil. q. 34.

spectatorem cernere & dicere cum regio Propheta. *Providebam Dominum in conspectu meo semper.* Ita consulit S. BASILIVS in regulis breuioribus.

Nam posita quaestione, quomodo quis possit captanda humanae laudis vitium declinare? respondit. *Si sibi certo persuaserit, ubique Deum adesse. Si quidem est nemo, qui cum in oculis Domini sit, cum illius dedecore, cōseruo suo malit*

Chry. hom. 43.
ad pop.

gratiosus esse, quam Domino. Idem suadet CHRYSOSTOMVS. *Cum aliquid boni faciens cogites, quod & hominibus oporteat ostendere, & aliquos facti spectatores queras, cogita quod Deus videt, & omnem illam extingues concupiscentiam, de terra recede, ad illud caeleste respicias theatrum. Homines etiam licet laudant, mox tamen accusant, vel inuident, vel carpunt; & vt non faciant hoc, tamen nihil laudato pro-*

Chry. hom. 5. in
Gen.

sunt. Deus vero non ita facit, sed gaudet, nostra laudans merita. Et alibi. *Non vides in equorum ludis, quomodo hi qui equos agitant, non aduertunt plausum populi assidentis, nec voluptatem ex eo plausu capiunt, sed in vnum Regem in medio sedentem oculos intendunt, ac ad nutum illius attendentes totam multitudinem despicunt. Hoc & tu imiteris, non magni faciendo hominum famam, sed sententiam iudicis iusti exspectando, atque ad nutum eius omnia dirigendo.*

X. REMED. Considera exempla eorum quibus vanæ gloriæ aucupium malè cessit. Primum est Luciferi Angelorum principis, qui plus æquo ob naturæ gratiæque dona elatus cum sociis ad tartara deturbatus est: quo exemplo. Christus ad Lucam terruit 72. discipulos, cum gloriarentur, quod dæmonia ipsis subiicerentur, dicens. *Vidi Satanam, sicut fulgur de caelo cadentem.* Alterum est Adæ protoplasti, qui paradiso exterminatus est, quod diuinitatem in scientia boni & mali suafu serpentis affectasset. Tertium est Ezechiae regis, qui quod Babyloniæ regis Legatis ex ostentatione quadam thesauros omnes suos spectandos exhibuisset, à Domino per Isaiam Prophetam grauitè increpitus est, eique denunciatum est omnes illos vna cum filiis in Babylonè deportatū iri. Quartum est Pharisei apud Lucam, qui quod ex fastu quodam bona sua opera prædicasset, & se publicano peccatori anteposuisset, Publicano à Domino posthabitus est, & iustificationis beneficio priuatus.

Luc. 10. 18.

Gen. 3. 5.

4. Reg. 20. 13.

Luc. 18. 14.

XI. REMED. Considera indicia, ex quibus cognoscaste expugnasse vanam gloriam. Primum est, si molestè feras te ab aliquo laudari. *Laus*

Greg. 16. moral.
c. 23.

enim, inquit B. GREGORIUS, inustos cruciat, iniquos exaltat: sed inustos cū cruciat purgat: iniquos vero dum laetificat, reprobos monstrat. Et post. *Cum verò iusti sua præconia in Dei laudem rendere sentiunt, ea etiam desiderabiliter amplectuntur.* Ex-

Aug. 10. confess.
c. 37. & cp. 64.

plum habes in AVGVSTINO qui in libris Confessionum agens de tentatione gloriæ. *Quotidiana, inquit, fornax nostra est humana lingua. Tu nosti de hac re ad te gemitum cordis mei, & flumina oculorum meorum. Neque enim facile colligo quam sim ab ista peste mundatior, & multū tamen occultata mea, quæ norunt oculi tui, mei non.* Alterum est, si delecteris quidē aliquantulum laudibus tuis, plus tamen

tamen ipsa veritate. *Contristor*, ait ibidem Augustinus, aliquando laudibus meis, cum vel ea laudantur in me, in quibus ipse mihi displiceo: vel etiam bona leuiora plus aestimantur, quam aestimanda sunt. Et rursum. Quid igitur tibi in hoc genere tentationis Domine confiteor? quid? nisi delectari me laudibus, sed amplius ipsa veritate, quam laudibus? Tertium est, si gaudeas, vel certe optes gaudere cum Apostolis in contumeliis & iniuriis pro Christo: quod altissimum genus est imitandi Christum, qui opprobriis saturatus dicitur, vt non puderet nos aliquam subire pro eo ignominiam, maximè, cum sæpe necesse sit: nam vt docet Chrysoströmus in Genesin, fieri non potest, vt qui virtuti dediti sunt ab omnibus bene audiant. Act. 5. 41.
Thren. 3. 30.
ChryChom. 23.

XII. REMED. est oratio, ac Chrysoströmus quidem existimat non esse aliud remedium contra vanam gloriam. Ita enim loquitur in opere imperfecto. Omnia mala quæ sunt in mundo, habent contraria bona per quæ superentur, vt puta fornicatio castitatem, superbia humilitatem, iracundia consuetudinem. Et nullum est malum, quod non habeat contrarium bonum, excepta vana gloria. Ita quantauis bona feceris volens compefcere vanam gloriam, tanto magis excitas eam. Et causa est ista, quia omne malum ex malo nascitur, sola autem vana gloria de bono procedit, & ideo non extinguitur per bonum, sed magis nutritur. Denique inter homines peccatores tentatio vana gloria non habet locum. Fornicarius enim, aut raptor, quomodo tentetur in gloria vana, qui non habet vnde gloriatur? Ergo nullum remedium potest esse contra vanam gloriam, nisi oratio sola. Et hac ipsa vanitatem generat, nisi caute prospexeris, si forte bene oraueris.

VIDE V. *Ambitio. Amor sui. Immortificatio passionum. Præsumptio. Superbia. Vestium luxus. Vindicatio iniuriæ.*

G V L A.

Remedia contra gulam.

I REMED. Considera Sacræ scripturæ dicta. Primo enim hortatur vt eam fugiamus, vt in Salomonis Prouerbiis. *Noli esse in conuiuio* Prou. 23. 20. *potatorum, nec in comessationibus eorum, qui carnes ad vescendum conferunt. Et apud Ecclesiasticū. Vere quasi homo frugi his, quæ tibi apponuntur, ne cū manducas multum, odio habearis. Et apud Apostolum. Sicut in die honestè ambulamus, non in comessationibus & ebrietatibus, non in cubilibus & impudicijs, &c. Sed induimini Dominum Iesum Christum, & carnis curam ne feceritis in desideriis. 2. docet ea prouocatam diuinam iram, vt ab Adam & Eua ob fructum arboris vite degustatum. Huic enim dictum est. Multiplicabo arumnas tuas. in dolore partes filios, Illi verò. Maledicta terra in opere tuo. In sudore vultus tui vesceris pane.* Eccl. 31. 19.
Rom. 13. 13.
Gen. 3. 16. & 17.

O 3. Deinde: